

PM 2010:107 RVII (Dnr 001-1547/2010)

Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall (Ds 2010:21) **Remiss från Socialdepartementet**

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen ”Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall” (Ds 2010:21) hänvisas till vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulf Kristersson anför följande.

Ärendet

Departementspromemorian har sitt ursprung i Vistelseutredningens betänkande ”Ingen får vara Svarte Petter – om en tydligare ansvarsfördelning inom socialtjänsten” (SOU 2009:38). Remissinstanserna var i huvudsak positiva till förslagen som presenterades i betänkandet. Sveriges kommuner och landsting, SKL, samt vissa kommuner menade dock att utredningens förslag om ansvarsfördelningen för insatser till personer under semestervistelser eller annan tillfällig, planerad vistelse var dåligt och opraktiskt för både den enskilde och vistelsekommunen. Vid beredningen i Regeringskansliet har ett alternativt förslag utarbetats.

Det nya förslaget innebär att hemkommunen ska ansvara för insatser under en tidsbegränsad vistelse i en annan kommun men att insatserna ska utföras av vistelsekommunen. Vistelsekommunen ska enligt förslaget få ersättning enligt den ersättningsnivå som är beslutad i hemkommunen. Vistelsekommunen ska vara skyldig att vara hemkommunen behjälplig vid utredningen av behoven.

I promemorian föreslås ingen förändring av Vistelseutredningens förslag om vilken kommun som ska vara ansvarig för akuta insatser enligt SoL och LSS utan Socialdepartementet förordar utredningens förslag att det alltid ska vara vistelsekommunen. Likaså föreslås att vistelsekommunen ska vara ansvarig om den enskildes hemkommun inte är klarlagd och då inte enbart för akuta insatser.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Mina synpunkter

De äldre och övriga som får insatser från socialtjänsten måste få det stöd och den hjälp de behöver oavsett var i Sverige de befinner sig. Samtliga biståndsbeslut måste genomföras så att inga människor kommer i kläm eller faller mellan stolarna.

De kommuner med många sommarboende har genom förändringarna i fastighetsskatten fått en kompensation för ökade kostnader medan Stockholms stad som har förhållandevis få sommarboende riskerar att drabbas både av den mellankommunala regleringen av fastighetsavgiften och av detta förslag. Stockholms stad riskerar därmed att förlora dubbelt. Därför anser jag att det inte bör ske någon förändring av nuvarande bestämmelse i socialtjänstlagen om vistelsekommunens ansvar för stöd och hjälp till personer som vistas tillfälligt i kommunen. Jag tycker att den kommun som utför hemtjänsten också ska vara den som står för kostnaderna. Det är onödigt krångel att fakturera för dessa tjänster. Det är däremot viktigt att det blir tydligt att det är detta som gäller för att undvika tvister. För att underlätta för den enskilde när denna ska ansöka om hemtjänst anser jag att det är viktigt att hemkommunen hjälper till så långt det är möjligt. Det kan till exempel ske genom att hemkommunen förser vistelsekommunen med nödvändiga underlag. Jag vill även uppmärksamma problematiken avseende hemkommun och vistelsekommun när det handlar om hemlösa personer. Många hemlösa söker sig, av olika anledningar, till Stockholm. Flertalet av dessa personer har ingen definierad hemkommun och blir därför mer eller mindre stadigvarande i Stockholm och staden får stå för de kostnader som uppstår.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall” (Ds 2010:21) hänvisas till vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 9 september 2010

ULF KRISTERSSON

Bilaga

Departementspromemoria Ansvarsfördelningen mellan kommuner i vissa fall (Ds 2010:21), promemorians huvudsakliga innehåll

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Departementspromemorian har sitt ursprung i Vistelseutredningens betänkande ”Ingen får vara Svarte Petter – om en tydligare ansvarsfördelning inom socialtjänsten” (SOU 2009:38). Remissinstanserna var i huvudsak positiva till förslagen som presenterades i betänkandet. Sveriges kommuner och landsting, SKL, samt vissa kommuner menade dock att utredningens förslag om ansvarsfördelningen för insatser till personer under semestervistelser eller annan tillfällig, planerad vistelse var dåligt och opraktiskt för både den enskilde och vistelsekommunen. Vid beredningen i Regeringskansliet har ett alternativt förslag utarbetats.

Det nya förslaget innebär att hemkommunen ska ansvara för insatser under en tidsbegränsad vistelse i en annan kommun men att insatserna ska utföras av vistelsekommunen. Vistelsekommunen ska enligt förslaget få ersättning enligt den ersättningsnivå som är beslutad i hemkommunen. Vistelsekommunen ska vara skyldig att vara hemkommunen behjälplig vid utredningen av behoven.

I promemorian föreslås ingen förändring av Vistelseutredningens förslag om vilken kommun som ska vara ansvarig för akuta insatser enligt SoL och LSS utan Socialdepartementet förordar utredningens förslag att det alltid ska vara vistelsekommunen. Likaså föreslås att vistelsekommunen ska vara ansvarig om den enskildes hemkommun inte är klarlagd och då inte enbart för akuta insatser.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunen har enligt 2 kapitlet 2 § i socialtjänstlagen det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver.

I promemorian föreslås att hemkommunen ska vara ansvarig för sådana stöd- och hjälpinsatser som den enskilde har behov av för att kunna genomföra en tillfällig vistelse på annan ort. Stadsledningskontoret delar inte detta förslag.

Stadsledningskontoret anser att det inte ska ske någon förändring av nuvarande bestämmelse i socialtjänstlagen om vistelsekommunens ansvar för stöd och hjälp till personer som vistas tillfälligt i kommunen. Stadsledningskontoret menar att förslaget riskerar att öka stadens kostnader för hemtjänst. Stadsledningskontoret tycker att den kommun som utför hemtjänsten också ska vara den som står för kostnaderna. Det är onödigt krångel att fakturera för dessa tjänster. Det är däremot viktigt att det blir tydligt att det är detta som gäller för att undvika tvister.

För att underlätta för den enskilde när denna ska ansöka om hemtjänst anser stadsledningskontoret att det är viktigt att hemkommunen hjälper till så långt det är möjligt. Det kan till exempel ske genom att hemkommunen förser vistelsekommunen med nödvändiga underlag. Det kräver dock att hemtjänstagaren ger sitt medgivande. När den enskilda gett sitt medgi-

vande kan hela hemkommunens underlag och utredning lämnas till vistelsekommunen. Den enskilde tar alltså med sig hemkommunens beslut om stöd- och hjälpinsatser vid planerade vistelser under en begränsad tid på annan ort. Den enskildes behov, inkomstutredning med mera behöver inte göras igen.

Stadsledningskontoret vill i detta sammanhang uppmärksamma problematiken avseende hemkommun och vistelsekommun när det handlar om hemlösa personer. Många hemlösa söker sig, av olika anledningar, till Stockholm. Flertalet av dessa personer har ingen definierad hemkommun och blir därför mer eller mindre stadigvarande i Stockholm och staden får stå för de kostnader som uppstår.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2010 att hänvisa till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 15 juli 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har samrått med äldreförvaltningen rörande förslaget om ansvaret för bistånd under tillfällig vistelse i annan kommun. Förvaltningen anser att förslaget riskerar att väsentligt öka stadens kostnader för hemtjänst under semestervistelse. Förslaget riskerar även att få negativa konsekvenser för den enskilde biståndsberättigade med risk för ”inläsning” i sin hemkommun om kommunerna p.g.a. ökade kostnader i högre grad ger avslag på ansökan om hemtjänst under semestervistelse i en annan kommun.

När det gäller övriga delar synes det för det första innebära stora vinster för den enskilde att en kommun ska ha ansvaret för samtliga insatser. Det innebär också viktiga klargöranden vad gäller ansvaret mellan kommunerna och torde begränsa riskerna för tvister mellan kommunerna som drabbar den enskilde och tar mycket tid och energi för tjänstemännen. Skrivningarna i både SoL och LSS är otydliga och inte rättsäkra för den enskilde. Dock kan det för staden innebära ökade kostnader vid placeringar i andra kommuner då förslaget tydliggör att det sammanhållna vårdansvaret ska vara styrande både när det gäller SoL och LSS. För familjehemsvården i Stockholm kommer det att innebära en risk för avsevärt högre kostnader för LSS-insatser. Dock anser förvaltningen att det både för handläggningen och för den enskilde brukaren är bra om ansvaret för vilken kommun som har att ta ställning till en ansökan klargörs och blir lika i SoL och LSS. För den enskilda brukaren bör den utvidgade möjligheten att ansöka om förhandsbesked vara ett mycket bra förslag.